

AVONTUUR IN DE STORM

DOOR ELJA VLAS

AVONTUUR IN DE STORM

DOOR

ELJA VLAS

GEÏLLUSTREERD DOOR M. BOSCH VAN DRAKESTEIN

Vierde druk

NAAMLOZE VENNOOTSCHAP W. D. MEINEMA - DELFT

MBOOCH + DR.

„Vrede op aarde”, zo mooi en teer als het nog nooit werd gezongen (blz. 44).

„Mam, 't is vakantie! Fijn hè?”

Zo komt Joop de kamer binnenhollen, waar Moeder bij het raam zit te naaien.

„Wel gefeliciteerd jongen! Tot hoe lang?”

„Tot vier januari; twaalf dagen, 'k heb het uitgeteld. En hier is Ruurt, Mam,” — Joop trekt zijn vriendje de kamer in — „maar we gaan meteen weer weg, we moeten even aan Wiekie Eshoorn zijn rapport brengen. Die is nog altijd ziek, weet u wel?”

„Dag Ruurt. Hier, nemen jullie een snoepje.” Moeder presenteert hun een noottoffee. „Die arme Wiekie — hoe lang is die nou al niet ziek. En krijgt hij toch een rapport?” verwondert Moeder zich.

„Ja mevrouw,” zegt Ruurt. „Mijnheer heeft hem eerst altijd nog werk opgegeven, sommen en taal en van alles. Dat maakte Wiekie op bed.”

„Ja, en meneer keek het ook na en gaf cijfers, — haast altijd een 10!”

„Maar het boekje dat Wiek in huis had gehad, mocht niet weer tussen de andere.”

„Nee, dat heeft mijnheer *verbrand*! Ja, echt waar! Zo maar in de kachel gestopt. Zonde hè, nog zo'n goed boekje!”

„Had Wiek het dan zo vuil gemaakt?” wil Moeder weten.

„Nee — maar het was geloof ik . . . om het besmettingsgevaar.”

Moeder kijkt de jongens aan. „O, is het zó erg met hem? Dat wist ik niet. Hij heeft het aan de longen, hè?”

„Ja mevrouw, en ze zijn heel arm. Zijn vader gaat langs de huizen als stoelenmatter; en z'n moeder is al dood. Een oude buurvrouw zorgt zo'n beetje voor hem.”

De jongens kijken elkaar aan en grinniken.

„Wat is daar om te lachen?”

„Nou, Mam, dat is zo'n raar vrouwtje. We hebben d'r laatst 's gezien, heel krom, en met zo'n spitse neus. Net de heks van Hans en Grietje!”

„Nou jongens, daar kan ze toch niks aan doen? Je mag zo'n oude vrouw niet uitlachen hoor!”

„Nou ja, we lachen ook niet waar ze bij is,” zegt Ruurt.

„Maar als U d'r zág . . .”

„Ze zorgt tenminste voor het zieke kind,” meent Moeder, „daar doet ze goed aan.”

„O ja, voor Wiekie is ze wel aardig, geloof ik. Maar nou moeten we gaan, Mam.”

„Wacht even, jongens. Hier, neem deze twee jaffa's voor Wiekie mee. Fruit is altijd goed.”

Moeder doet de sinaasappels in een zakje, en dan gaan de jongens er vandoor.

Ze hollen eerst een eind de Hoofdstraat door, dan slaan ze links een „dam” in en komen zo aan de Winterdijk, waarachter 't lage land zich uitstrekt, heel tot aan de Maas. Binnen de dijk staan rijen kleine huisjes, arbeiderswoningen en werkplaatsen. Het is nog een heel eind naar het blok waar de Eshoorns wonen. De jongens hollen al lang niet meer; ze bekijken onder 't lopen het rapport van Wiekie. LOWIEKE ESHOORN staat er buitenop.

„Zijn moeder was een Belse,” weet Joop te vertellen.

„Wat zei mijnheer toch tegen je toen hij je het rapport gaf?” vraagt Ruurt.

„Hij smoesde zo stiekem . . .”

„Nou, ik moest maar niet te lang bij Wieke blijven, daar was hij te ziek voor; en ook, dat ik niet zo dicht bij hem moest komen — en niet drinken uit een kopje van hem of zo.”

„Is-ie zo besmettelijk? Eng is dat, jô! Wat hééft-ie toch eigenlijk?”

„Ik geloof van t.b.c.,” zegt Joop zachtjes.

„Maar moet-ie dan niet naar een ziekenhuis?”

„Dat wil z'n vader niet hebben, zeggen ze. Omdat z'n moeder ook al dood is, en die man heeft niks anders meer dan Wiek.” Ze lopen een poosje in stilte door en denken hoe akelig het voor dat jongetje moet zijn: altijd maar alleen, en steeds in bed; geen moeder meer, en z'n vader de hele dag weg!

„Na de zomervakantie is-ie niet eens meer op school geweest!”

„Tjonge, wat lang al! En hij was altijd zo knap, weet je wel? Jammer hè, dat-ie nou zo achter komt!”

„O, maar als hij beter is, dan haalt-ie het zó weer in, dat zul je zien!”

Ze zijn er eindelijk. Een lage, verveloze deur geeft toegang tot de kleine woning. Ze kloppen maar eens aan en gaan naar binnen.

Het is al schemerig in de lage woonkeuken waar de zieke jongen in het ijzeren ledikantje ligt dat langs een gewitte muur staat. Schoorvoetend gaan de jongens op hem toe. Ze zien hoe Lowieke met een ruk rechtop gaat zitten en hen verwilderd aankijkt. Dàn ziet hij wie het zijn, en lacht verheugd.

„Ha Joop! Dag Ruurt! Ik was geloof ik aan 't maffen. Hè, 'k schrok ervan.” Hij steekt een klam en mager handje naar hen uit. De jongens geven hem onwennig een hand.

„We komen met je rapport,” zegt Joop dan, „en de groeten van meester!”

„Komt hij niet? Ik dacht dat hij vóór de vakantie . . .”

„Nee, hij kon nou niet; maar volgende week, moest ik zeggen, dàn zou hij je opzoeken.”

„Och!” klinkt het teleurgesteld, en de zieke jongen laat zich weer achterover in de kussens vallen.

„Moet je 't rapport niet zien? Hier is 't.”

Wiek maakt het couvert met bevende handen open.

„Ah — een 9 voor rekenen! En een 8 voor taal! Da's goeie zeg; nog nooit zo veel gehad. — Nou, dan ben ik nog niet achter!”

„Puh — je bent vóór! Ik heb maar een 6 . . .”

„En ik maar een 7. Je kunt makkelijk mee als je weer op school komt.”

„Ah — een 9 voor rekenen!”

Wieks gezichtje betreft.

„De dokter is net geweest — hij zegt dat ik nog lang niet op mag,” zucht hij.

De vriendjes staan verlegen voor het bed. Ruurt trekt met zijn voet figuren over de vloer en kijkt daar naar.

Opeens denkt Joop aan het zakje dat hij nog steeds vasthoudt.

„Asjeblieft — twee sinaasappels, van mijn moeder!” zegt hij maar gauw.

„O fijn, dank je wel!” Wiek is er blij mee.

Ze babbelen nog een poosje over school, en de meester. Ze vertellen over het nieuwe spel dat ze op de gymnastiekles geleerd hebben. Maar Wiek wordt moe, dat zien ze wel. Hij heeft een hoge kleur en kan haast niet meer praten. Dan nemen ze afscheid, maar beloven hem om in de vakantie nog eens te komen.

Als ze weg willen gaan, richt Wiek zich half op en wijst: „Je moet die deur uit, door de waskamer . . . deze mag eigenlijk niet open . . .”

Hij fluistert het, ze kunnen hem maar net verstaan.

De jongens verdwijnen door de lage deur die naar een kleine bijkeuken leidt. Daar brandt een olielampje, en bij dat

licht zien ze opeens de oude vrouw die, over een mandje aard-appels gebogen, zit te schillen.

Ze willen haar voorbijgaan naar de deur, maar 't vrouwtje houdt hen tegen en met een krakende, oude stem mompelt ze: „Dat is goed, jongens, dat je hem 's opzoekt. Maar — heb je 't gezien? Heb je 't wel gezien? . . . 't Staat al op zijn gezicht geschreven!”

De jongens kijken het vrouwtje verlegen aan. Wat bedoelt ze toch? Ze heeft zulke rare, rood-omrande ogen.

„Ik weet niet . . .” stamelt Joop. „k Heb niks gezien . . . 't was al zo donker daar . . .”

„Och, jullie zijn ook nog veel te jong,” kraakt de oude stem weer, „jullie zien niks — Maar ik zie 't! En de dokter . . . o, de dokter weet het ook . . . Hij zei . . .”

Ze laat opeens haar schilmesje vallen, en slaat de handen kreunend voor 't gezicht. De jongens schrikken er van; ze zijn bang voor het oude mens, en willen toch ook niet zo maar weglopen.

Dan kijkt het vrouwtje weer op; tranen biggelen langzaam over haar rimpelgezicht, terwijl ze snikt: „Het zal . . . zijn laatste . . . Kerstmis zijn, hier beneden!”

Ze schrikken. Wat bedoelt het oude mens? Zou Wiekie dan — sterven? Is-ie dan zó ziek . . . ?

„En wàt voor een Kerstmis,” mompelt het vrouwtje weer. „Geen boompie en geen kaarsie . . . niks, niks . . . Ze benne veels te arm — En ik ken ook niks doen . . .”

Ruurt en Joop kijken elkaar aan. Ze denken 't zelfde. Dan zegt Ruurt zachtjes: „Wij zullen wel wat brengen hoor!”

„Ja,” valt Joop hem bij, „wij zullen wel vragen . . . en als 't mag dan komen we weer.”

Ze hebben allebei een medelijdend hart, die jongens.

Het oude vrouwtje knikt. „Da's goed hoor. Ja, da's goed. Doen jullie dat maar. Maar ik zeg hem toch maar niks . . . want as 't niet doorgaat. Ik maak hem nie blij met een dooie mus . . .”

Dan gaan de jongens, gelukkig dat ze buiten zijn, weg van

dat rare oude vrouwtje. Ze lopen op een holletje de dijk langs, maar waar de dam begint blijven ze staan.

„Jô, we moesten er een kerstboompje heen brengen.”

„Ja, en mooi versieren, met kaarsen en zo!”

„En gekleurde ballen, en een ster, en alles!”

„Ja jô, dat zou reuze zijn. Maar — zc jouw moeder 't goed vinden? Mag jij zo maar een boom kopen?”

„Ik vast niet. We hebben er zelf niet eens een; veel te duur, zegt mijn moeder.”

„En ik mag 't ook niet, dat weet ik zó wel! Ze zijn zo zuinig thuis, nou onze Adri in de stad studeert — en wij hebben zo veel kleren nodig, zegt Moe altijd . . .”

De jongens lopen langzaam door. Het zou toch zo fijn zijn om die arme Wiekie blij te maken met een lichtjesboom. Hè, als dat toch waar is, dat 't zijn laatste Kerstfeest zal wezen . . . Ze zijn er van onder de indruk.

„Heb jij veel geld in je spaarpot? Ik zowat drie gulden.”

„Ik één vijfenzestig. Da's samen lang niet genoeg voor een boom, as je dat bedoelt . . . Een béetje boom kost al een tientje, zegt mijn moeder.”

„Nee, voor een versierde boom is 't niet genoeg. Maar wel voor de spullen: kaarsjes en engelenhaar en 'n paar ballen.” Opeens staat Joop stil:

„Jô, ik wéét wat! Dàt doen we! We gaan morgen naar 't bos, met een zaag. Ik weet een veldje met jonge sparren, daar kunnen we best een mooie weghalen!”

„M-m-maar dat mag niet!” zegt Ruurt. „D-d-daar kun je een b-b-bekeuring voor krijgen!” Hij stottert altijd als hij in spanning is.

„Nou, maar ik weet wel een achterweggetje waar niemand ons ziet. Daar komen we dan langs terug. Kan mij wat schelen of 't niet mag! D'r zijn bomen zat in 't bos. Daar ziet niemand wat van, of d'r eentje uit is!”

„J-ja, da's eigenlijk waar ook. Ik doe mee! Fijn jô, — halen we 'n kerstboom voor die arme Wiekie! En dan kopen we van 't geld uit onze spaarpotten allerlei moois er aan!”

„Ja zeg, dat doen we! Wat zal-die opkijken. Heeft natuurlijk nog nooit een boom gehad op het Kerstfeest!”

Ze slaan elkaar op de schouder, en hebben echt plezier in 't mooie plan.

Er wordt afgesproken, dat Joop de handzaag mee zal nemen en dat ze samen op Ruurt z'n fiets zullen gaan, want Joop z'n karretje is kapot. En dan vertrekken ze pas laat in de middag; als 't schemert wanneer ze terug komen, lopen ze misschien niet zo in de gaten.

„Morgen, jô!” roept Ruurt als ze uit elkaar gaan.

„Ja, nou! dan pikken we d'r eentje!”

2

Avontuur in de storm

Wat een bar weer is het, die donderdag!

Het stormt zo hard, dat 't in huis haast niet warm te krijgen is; het tocht door alle kieren. Oei — wat hoor je de wind brullen door de schoorsteen!

Joop doet een paar boodschappen voor zijn moeder; hij waait haast van de benen, als hij op 't kerkplein komt. Goed dat-ie zijn bivakmuts heeft opgezet, die kan niet afwaaien.

Hij zet de tas met boodschappen even neer, om 't riempje beter dicht te maken.

„Ha Joop!” roept een jongen, „je moet eens bij de dijk gaan kijken! 't Land staat weer helemaal blank!”

Daar schrikt Joop van. Er zal toch niet weer een dijkbreuk zijn, zoals toen met de ramp? Hij holt er heen; één grote watervlakte ziet hij, alles is ondergelopen tot aan de Maas. Maar goed dat hier geen huizen staan, buiten de dijk!

Een felle windvlaag komt opeens aangieren en rukt de tas haast uit zijn handen; 't ding waait hoog op.

„'k Moet maken dat ik thuis kom,” denkt de jongen. „Zou Vader het weten, dat de boel weer blank staat?”

Als hij de achterdeur opendoet, vliegt de wind er tussen en smakt de deur met een klap tegen de muur. Hè wat is dat toch lastig, zo'n storm! Je moet er aldoor op verdacht zijn.

Rè-tè-tè-tè-tèk . . . wat is dat? Joop springt gauw naar binnen, nèt op tijd! Een dakpan ploft van 't dak kapot op de achterstoep. Oei — dat scheelde een haar!

„Kom gauw binnen jongen!” roept Moeder vanuit de keuken. Ja, maar eerst de buitendeur dicht zien te krijgen, tegen de wind in. Joop trèkt, met twee handen — hè, zo — dicht is de deur. Hij hijgt er van. 't Is net of de wind je een poets wil bakken.

„Mam, daar had ik toch bijna een dakpan op m'n kop gehad! Hier, achter . . .”

„Op je wàt?” vraagt Moeder vermanend.

„Nou ja, maar 't stormt ook nèt zo! U moest 's voelen! En weet u dat al 't land weer onder water staat?”

„Tjonge, dat is ook wat! Heb je 't gezien?”

„Ja Mam, o, vreselijk. Er zal toch niet weer een ramp komen?”

„Dat is niet te hopen kind. 't Is nu hoog water, door al die regens van de laatste tijd; en deze westerstorm houdt het water misschien tegen, zodat het niet gewoon lozen kan.”

Joop gaat naar Vader; die zit in de studeerkamer een preek te maken. 't Is overmorgen Kerstfeest!

„Pap, het water staat weer tot aan de dijk. Alles is ondergestroomd!” Vader vindt het ook erg; hij zal vanmiddag eens met Joop er heen gaan, belooft hij. De jongen denkt aan 't plan dat hij met Ruurt gemaakt heeft en vraagt: „Direct na 't eten dan maar, Pap?”

Vader belooft het. Joop gaat naar boven, naar zijn kamertje op zolder. Oei oei, wat hoor je hier de storm verschrikkelijk! Hij zal maar niet vertellen dat-ie met Ruurt naar het bos gaat; dan vinden ze 't misschien niet goed, met dit weer. Maar wat hindert hùn die storm? Juist leuk om dan in 't bos te zijn. Wat zullen de bomen lawaaïen! Er heen, dan vliegen ze! Want de wind is precies noord. En terug, nou ja, dan moeten ze tòch

lopen bij de fiets. Want dan ligt de kerstboom er op! Ze zullen een mooie uitzoeken, niet zo'n grote, maar mooi gevuld, met platte takken waar je goed wat kaarsjes op kunt zetten.

's Even zijn spaarpot krijgen; laat 's kijken, hoeveel zit er precies in? Twee guldens (nog van z'n verjaardag), een kwartje, vier dubbeltjes en acht centen. Nou, dat is f 2,73. En Ruurt heeft f 1,65 zegt hij. Nou, dat is . . . Joop moet het even onder elkaar schrijven. Dan weet hij het: vier gulden achtendertig. Nog een heel beetje, genoeg voor kaarsen en de rest. Fijn, hij heeft er echt zin in. En wat zal Wiekie blij zijn!

In de namiddag smeert Joop hem. „Ik ga naar Ruurt, Mam!” en weg is hij. In de schuur steekt hij zo in 't voorbijgaan de handzaag onder zijn windjack. Zo, dat ziet niemand.

Bij Ruurt komen ze ook makkelijk weg. Zijn moeder is uit, en z'n zusje zit te studeren. Ze pakken de fiets uit het schuurtje en pompen de banden op. Joop laat eventjes kijken wat hij onder zijn jack heeft; ze lachen tegen elkaar. Dan gooit Ruurt vrolijk zijn been over 't zadel en Joop springt achterop. Dan gaan ze. Ze nemen de weg langs het kanaal, dan kom je óók in 't bos.

Als ze 't dorp uit zijn merken ze eerst r`echt hoe hevig de wind waait.

„Jô, we hebben hem méé! Da's goeie!” roept Ruurt.
„D'r tegen in zou niet gaan, met z'n tweeën op de fiets.”
Wat vliegen ze er over! De wind giert door de kale bomen en drijft stof en bladeren voor zich uit. Een groot stuk papier fladdert een eind naast hen voort, maar dan vliegt het hoog de lucht in.

„Tjonge, wat een storm. Ik vin 't wel fijn!”

„Ik ook,” juicht Ruurt, „we gaan vanzelf.”

Na een kwartiertje zijn ze bij het bos. Ze slaan een paadje in tussen de dennen; hier is 't ineens veel minder winderig. Alleen de toppen van de bomen zwaaien en kraken. Nog een eindje fietsen ze over stok en steen — dan zijn ze bij het veld met de aanplant. Ze kijken alle kanten uit of niemand hen ziet; er is geen sterveling te bekennen.

„Kom, we zetten de fiets hier neer, een eindje er in, tussen de bomen; daar kun je 'm niet zien van de weg af.”

Dan gaan ze, gewapend met hun zaag, tussen de jonge sparren door, nog verder er in, en kijken goed uit naar een mooie, dichte kerstboom. Daar is er al een; o, wat een fijne, platte takken, zo vol en groen.

„Die nemen we, jong!”

Dan gaan ze aan 't zagen; maar dat valt nog niet mee! Ze moeten op hun knieën liggen om het stammetje dicht bij de grond door te zagen. De laagste takken zitten aldoor in de weg; dan zagen ze die er eerst maar af; zo, nu kun je er beter bij en is de stam van onderen ook wat langer.

Het gaat toch niet gemakkelijk, door dat verse hout, en 't zaagje is niet al te scherp. Om beurten werken ze. Ze vegen zich het zweet van 't gezicht.

„Jô, wat een fijne spar! Wij hadden er 't vorig jaar ook een, maar niet zo'n mooie als deze.”

„Nee, je kunt er beter hier een uitzoeken dan op de markt! Meer keus hier,” grinnikt Joop.

„Alleen maar jammer dat 't niet måg! Van wie is dit bos eigenlijk? Van de gemeente?”

„Ja — nee — van Natuurmonumenten geloof ik.”

„Wat is dat toch?”

„Nou, een vereniging, geloof ik, die het natuurschoon wil beschermen.”

„O — nou, dan is er niks aan de hand, want die *vereniging* komen we vast niet tegen!”

„Ja maar de boswachters moeten er op passen. Weet je wel, die lui met zulke laarzen en een manchester pak aan, en 'n hoedje met een veer er op.”

„O ja, die zie ik wel. 's Altijd met zo'n grote hond naast de fiets, hè?”

„Ja, nou en die ene, da's een kwaai hoor! die is zo streng; daar mag je nog niet eens hout van sprokkelen . . .”

Ze blazen even uit van het gezaag; tegenover elkaar op de knieën zittend, keuren ze de stam die nu half door is.

„We hadden niet zo schuin moeten zagen — nu duurt 't langer.”

„Och jô, dat moet wèl. Als ik nou weer zaag, moet jij de boom een beetje àfdrukken, die kant op; dan klemt de zaag er niet zo tussen . . .”

Dat is wéér waar. Ruurt gaat opnieuw aan 't zagen.

't Wordt al schemer; de storm woedt nog met vlagen boven hun hoofd. Hoor die grote bomen aan de rand van 't veldje eens te keer gaan!

„Het bos is boos omdat wij een boom gaan jatten!” grapt Joop.

„Och wàt — 't is juist goed, zo'n flinke er tussen uit; dan kunnen de anderen weer beter groeien. Er móet wel eens gedund worden.”

„Nou, dan mag de boswachter ons wel vriendelijk bedanken!” Ze maken er grapjes van, maar in hun hart zijn ze toch niet gerust.

„'k Wou dat we er al vast mee thuis waren!” denkt Joop hardop.

„O ja — waar látén we hem? Wat zullen ze thuis wel zeggen? Bij ons vinden ze 't vast niet goed!”

„Bij ons ook niet. Maar als 't nou toch voor Wiekie is?”

Morgen gaan we de spullen kopen hè; en dan naar Wiekie er-mee, en 'm daar versieren."

„Toe jô, we moeten voortmaken. Kijk 't al 's donker worden!"

Nog even zagen ze door, en dan — krak... krááák... daar ligt de boom op zij. Hè hè! De jongens gaan recht staan en strekken hun ruggen.

„De koning van de aanplant ligt geveld!" verklaart Joop plechtig, en steekt de zaag weer onder z'n jack.

Dan nemen ze de spar „bij kop en staart" op en dragen hem naar de fiets. Met moeite tillen ze de boom er op, en sturen dan voorzichtig tussen de lage stammen door, naar de bosweg.

Juist als ze die bereikt hebben, zien ze vanuit 't halfdonker een grote, donkere gestalte op hen af komen, met een hond aan de riem.

„O — help! Dat is de boswachter! Daar hèb je 't nou!"

„Jô, wèg! Laten we... gàuw!"

Maar 't is te laat! Geen kans meer om de boom neer te smijten en samen op de fiets er van door te gaan! De man staat al dreigend voor hen.

„Wat is dat daar! Waar heb je die spar vandaan — hè? Zeg op!" En de boswachter schudt Ruurt aan zijn schouder heftig heen en weer. De jongens kunnen 't eerste ogenblik geen woord uitbrengen, zo zijn ze geschrokken.

„Nou — kun je niets zeggen, jij?" en de man grijpt Joop nu bij een arm en trekt die haast uit 't lid.

„We hebben 'm... dáár gehaald," stottert de jongen, en wijst naar het veldje.

„Dat dacht ik al! Uit de aanplant! Dat is toch... Lelijke dieven zijn jullie, weet je dat wel? Je wist toch zeker best dat het niet mag? — hè? Nou, zeg òp!"

De jongens knikken maar 's, beteuterd. De hond, die het woord „dieven" heeft gehoord, gromt en trekt zijn tanden al bloot.

Hij kijkt strak naar zijn baas, dàn naar de jongens. Zijn haar

„Nou — kun je niets zeggen, jij?”

gaat overeind staan. „Zal ik maar, baas?” ligt er in zijn houding.

De jongens staan doodstil van angst. Dan zegt de man: „Zo, daar zullen we 's even een bonnetje van schrijven. Gaan jullie maar eens met me mee. Nee — zó — de fiets neem ik; jullie dragen de boom. En — je hoeft niet te proberen om de benen te nemen; dan is Cora als de weerlicht bij je!”

Daar gaan ze; de boze boswachter met hond en fiets voorop, de jongens volgen, met de boom tussen zich in. Ze kijken elkaar aan: nou zijn ze d'r lelijk bij!

Het wordt al aardig donker in het bos; de bomen brullen en daveren boven hun hoofd. Nu komt er ook nog sneeuw-jacht bij; oei oei, wat snijden die vlokken gemeen in je gezicht! Er wordt geen woord gesproken onderweg; de jongens voelen hoe hun harten bonzen. Wat zal er nu gebeuren? Dit is nou net die strenge boswachter die niets door de vingers ziet. De hond kijkt telkens om, en gromt nog af en toe; het dier voelt dat de jongens wat misdaan hebben!

De boom wordt zwaar, langzamerhand. Joop draagt het dikke eind en Ruurt de top; ze staan eventjes stil om van plaats te wisselen. De man kijkt om.

„Wat doen de dieven, Cora?”

„Dan springt de hond met vreselijk geblaf hoog op, en rukt uit alle macht aan zijn riem. Hij wil met geweld op de jongens los! Die durven haast niet dichterbij te komen. Wat een verscheurend dier!

Eindelijk zijn ze bij het huis van de boswachter gekomen. De man wijst hun waar ze de boom moeten neerleggen en brengt hen dan naar een schuurtje. Daar knipt hij 't licht aan en haalt een opschrijfboekje te voorschijn. De jongens, die bedrempeld voor hem staan, moeten hun namen noemen.

„Ruurt Erksma.” De man schrijft. Dan vraagt hij:

„Wat doet je vader?”

„Chef bij Albert Heyn.”

De boswachter gromt iets van: „Dan verdient-ie meer dan ik!”

„En jij?”

„Joop van Etten.”

„Wat? Van dominee van Etten? Nou nog mooier!”

Joop laat het hoofd hangen. 't Is een sof als je vader dominee is, dan vinden ze altijd alles erger, wat je doet . . .

„En dat steelt bomen!” buldert nu de man. „Alsof ze er soms geen kunnen kópen! Dat moet nou maar 's uit zijn, eens en voorgoed! Ik zal het jullie inpeperen. En dan vertel je 't later maar aan iedereen hoe of er opgetreden wordt tegen boompjesdieven! We zullen jullie leren!”

Ruurt wil wat zeggen. Hij wil vertellen dat de boom niet voor hen zelf was. Hij stottert:

„M-m-m-maar 't was n-n-niet . . .”

„Hou je mond!” klinkt het bars. De boswachter neemt de riem van Cora en legt die vast aan een ring die in de muur zit, bij haar nest. Dan wijst hij op een kruiwagen.

„Als de heren willen zitten,” zegt hij spottend. „En denk er nu maar 's over na, in de eenzaamheid.”

Dan sluit hij de deur af en draait het licht uit; 't knopje zit van buiten.

Daar zitten de jongens nu — opgesloten! En in het schuurtje is 't al zo donker! Ze horen de boswachter naar het huis toe lopen, voeten stampen en de deur ingaan. Klap — die valt dicht. Nu zijn ze alleen en verlaten!

„O,” kreunt Joop, „wat is dat gemeen!”

„J-j-ja — en de hond is hier!” jammert Ruurt.

Ze vallen op de kruiwagen neer, en zitten daar geheel verslagen. Ze horen Cora zachtjes grommen, liggend op haar nest van stro en zakken.

„We hoeven niks te proberen — met die lamme hond er bij!” begrijpt Joop.

„Ja, nèt — anders hadden we misschien nog uit het raampje gekund . . . Maar dat is vlak bij de hond!”

„Zou de deur ècht op slot zijn?” Joop staat op en scharrelt er naar toe, in 't donker. Hij draait aan de kruk . . . niks hoor. Die is potdicht! Dan duwt hij hard er tegen met zijn schouder; Ruurt doet mee. Nòg eens laten ze zich met een smak tegen de deur bonzen. Maar daar begint de hond vervaarlijk van te blaffen. Ze stuntelen maar gauw terug naar hun kruiwagen.

„Als-ie zich toch eens losrukt!” oppert Joop benauwd.

„O, die snerthond!” kreunt Ruurt, „'t is net een wild beest. Een menseneter!” Nu houden ze zich verder rustig. Er zit anders niets op dan te wachten.

„Hoe lang zou hij ons laten zitten?”

„Nou, vast niet lang. Dat màg toch niet!” Joop wordt boos.

„Hij mag ons toch niet zo maar opsluiten? Hij is de politie niet!”

„Nee — hij is de politie niet! Wat denkt hij wel!”

„De lelijkerd!”

„De bullebak!”

Ze ontladen hun bedrukt gemoed door scheldwoorden aan 't adres van de boswachter. 't Is of de hond het begrijpt: die begint boosaardig te brommen.

„Ach — dat béést toch!” mompelt Joop ongeduldig. Hij is bang voor dat dreigende grommen in het donker. Als ze die kant uitkijken zien ze twee glimmende bollen: de ogen van Cora, die nog waakzaam rechtop zit.

Ruurt laat zijn hoofd in de handen rusten; hij voelt zich verslagen, en niks op z'n gemak. Wat zouden ze thuis nu wel zeggen?

Joop denkt hetzelfde. Moe zal wel ongerust zijn nu hij nog niet thuis is . . .

„Hoe laat zou het zijn?”

„Ik weet het niet — half zes misschien.”

„'t Is al zo donker. Hoor die wind 's!”

Ook hier rondom het schuurtje staan bomen die met groot gebulder in de storm staan. De jongens horen sneeuw en hagel tegen 't raampje. Wat een weer!

„Anders waren we nou al thuis geweest!” verzucht Joop.

„We hadden de boom in onze schuur kunnen leggen, zo lang.”

„Ben jij niet koud?”

„Jij?”

Ze slaan de armen om elkaars schouders. Zo zitten ze een poos. Wat duurt het lang! En 't wordt maar steeds donkerder buiten, en geen geluid is er dan het bulderen van de wind. Ze leunen tegen de ladder aan die achter de kruiwagen staat. O, als ze er nu maar uit mochten! Wat wil die man toch? Hen de hele nacht hier houden? . . . Néé toch?

„Ik sla de ruit kapot!” schreeuwt Joop. „Dat hoort-ie binnen wel. Dan kòmt-ie tenminste!”

... twee glimmende bollen: de ogen van Cora. . .

„Ben je gek? Denk aan de hond! Daar moet je langs heen; die bijt je vast!”

O ja — de hond! Ze kunnen niks doen of die lamme hond . . . Maar Joop kan het nu niet langer uithouden; hij strompelt naar de deur en schopt er tegen.

„Hei! hei! Ik wil er uit! We moeten naar hui-túis!” schreeuwt hij hard. Cora begint te blaffen. Ze rukt aan haar ketting — wil naar de jongens toe springen.

„O schei toch uit!” gilt Ruurt. „Denk aan de hond; hij wordt woest!”

Dan zakt Joop huilend tegen de deur aan; hij geeft het òp . . . hij kan niet meer.

„Hellep!” roept hij nog eens, schor. Ruurt trekt hem terug op de kruiwagen. „Kom nou jô,” probeert hij te bemoedigen; „laten we nou maar stil wachten, ze komen wel. Het is nog niet zo laat . . .”

Maar dan begint hij zelf ook te huilen. O — hoe lang moet dit nog duren? Het lijkt hem al een eeuwigheid dat ze hier zitten, in 't donker. En thuis worden ze ongerust . . . Vader en Moeder weten niet wáár ze hen moeten zoeken. O, o — wat vréselijk is het toch! De jongens huilen nu en snikken allebei; soms roepen ze er tussen door om hulp. Maar buiten bruist alleen de wilde wind, en niemand hoort hen. Of — misschien tòch?

3

Angst om de jongens

In de pastorie gaan op dat ogenblik allen aan tafel.

„Is Joop nog niet thuis? Dat is toch . . .”

„Ik begrijp het ook niet,” zegt Moeder. „Hij zei dat hij naar Ruurt ging; dat was al om drie uur of zo.”

„We moeten maar beginnen, ik heb nog een vergadering,” zegt dominee Van Etten, en doet het tafelgebed.

Dan gaan ze eten, maar Joops stoel blijft leeg. Moeder kijkt af en toe op de klok; ze vindt het maar vreemd. Als het tijd van eten is pleegt Joop present te zijn; hij heeft doorgaans een gezonde honger.

Om half zeven is de maaltijd afgelopen; nòg geen Joop.

„Ik maak mij ongerust, man,” zegt moeder. „De jongen is toch nooit zo laat. Zouden we de Erksma's maar niet even opbellen? Daar zou hij heen.”

„Ik moet nu weg,” zegt de dominee; „bel jij maar even.

En als hij daar nog is, en z'n tijd vergeten heeft, dan moet-ie maar zonder eten naar bed!"

„Och man," sust moeder, „is dat niet wat erg? We zullen hem . . . bijvoorbeeld . . . geen toetje geven; dat is al straf genoeg, want op chocoladepudding is hij dol."

Vader vindt het goed en vertrekt. Dan belt Moeder even naar de Erksma's, maar tot haar grote ontsteltenis hoort ze de bezorgde stem van mevrouw zeggen dat Ruurt er ook nog niet is.

„Ik was uit, vanmiddag, maar Adri zegt dat de jongens samen weggegaan zijn op de fiets van Ruurt. Ze hoorde hem zeggen; langs 't kanaal!"

„O, maar dat is vreselijk," vindt Joops moeder, „wat moeten we nu doen? Zouden ze naar het bos gegaan zijn — of naar de duintjes? 't Is heel vreemd dat ze zo lang weg blijven; en dat met dit weer! Wat denkt u, wat zullen we doen?"

„Misschien zijn ze wat vèr gefietst, en hebben nu een vreselijke trap om thuis te komen, tegen de wind . . ."

„Ja, ze moeten waarschijnlijk *lopen* bij de fiets; hier is niet tegen in te tornen. En 't is al zo lang donker!"

„Nou, ik maak mij ook wel wat ongerust. Mijn man is nog niet thuis van de zaak, en dan moet hij eerst eten, dus hij kan er ook niet dadelijk op uit gaan om te zoeken."

„En wáár moeten we zoeken?"

„Op de wegen naar het bos . . ."

„Ja maar ze gingen toch het kanaal langs, zei u? O, lieve help — als ze maar niet . . . door de storm . . . als er maar geen ongeluk gebeurd is!"

Moeder wordt heel zenuwachtig; ze krijgt het benauwd van de angst. Mevrouw Erksma begint ook bang te worden; maar ze blijft nog kalm: „We moeten maar niet dadelijk iets ergs verwachten. De jongens zijn flink en van zessen klaar, ze reddden zich wel."

„Ja, maar met die vreselijke rukwinden . . . Met z'n tweeën op een fiets is altijd gevaarlijk; en dan langs het kanaal, in 't donker!"

„Is er bij u ook niemand thuis, die kan gaan kijken?”

„Nee, Klaas komt pas morgen met verlof; en de meisjes kan ik niet er op uitsturen, met dit weer. Mijn man heeft een vergadering . . .”

’t Is even stil. Ruurts moeder denkt na. „Zullen we . . .” zegt ze dan, „zullen we de politie opbellen? Als ze er over . . . bijvoorbeeld — een half uur nog niet zijn?”

„Zouden we het maar niet dadelijk doen?”

„Och, éven kijken nog. ’k Heb zo’n idee, dat ze zich verkeken hebben op de kracht van de wind. Of pech gekregen met de fiets. Wat kan er anders haast gebeurd zijn . . .”

Mevrouw van Etten zucht. „Je weet het niet. Twee kinderen, in ’t pikkedonker ’t kanaal langs. Die storm blaast je zó op zij . . .”

„Nu goed, over een kwartier dan; als ze er dan nog niet zijn, bel ik de politie. Afgesproken?”

„Goed, doet u dat,” zegt Moeder. „Dag mevrouw Erksma.” Ze legt de hoorn neer, en kijkt weer op de klok. En luistert naar de wind. ’t Gebulder houdt nog aan. Hoor, rè-tè-tèt . . . Weer een pan van het dak. ’t Is ook zo’n oud huis!

Wie weet — hebben de kinderen een dakpan op hun hoofd gekregen. Of een dikke tak, die van een boom brak, door de storm! O, wat kan er niet allemaal gebeurd zijn! . . . Zeven uur! Kwart over zeven is het al!

Moeder voelt zich zo beangst en ongerust. Ze loopt maar heen en weer, ze is te ongedurig om stil te zitten. De meisjes zijn boven, op hun kamer; zal ze . . . Och, nee laat die kinderen maar, die kunnen haar ook niet helpen.

Met een zucht valt Moeder in haar stoel; ze slaat de handen voor ’t gezicht en buigt het hoofd. Er is er maar Eén die nu helpen kan; en in haar angst neemt Moeder de toevlucht tot het gebed. Ze weet dat er een luisterend Oor is, — een Oog dat haar gadeslaat, een Hart dat meevoelt in haar onrust en haar angst.

Als ze alles heeft gezegd, krijgt ze weer rust en kan ze weer *vertrouwen*. De Heer zal zorgen . . .

De jongens in het schuurtje worden wakker, met schrik. Wat is er? Waar zijn ze? Hebben ze geslapen — o, wat gek! Ja ja, ze zijn ingedommeld in het donker, op de kruiwagen. Ze gaan overeind zitten.

„Ik ben koud!” klaagt Ruurt.

„En ik heb zo'n honger!” zegt Joop, die 't in zijn maag voelt rommelen.

„Zou-die nou nóg niet komen? Hoe laat is 't al wel niet!”

„Als mijn vader dit hoort,” zegt Ruurt boos, „dan zal-ie de boswachter wel 's op zijn ziel geven — reken maar!”

„As-ie een keer de hond niet bij zich heeft,” mompelt Joop, uitgeslapen.

„Maar we moeten er toch uit! Ga je mee, hard schreeuwen?”

Dan gaan ze op de wand van 't schuurtje timmeren, en schoppen tegen de deur, terwijl ze brullen van: „We moeten d'r uit! Help! Hèllep!”

Ze wachten even en luisteren; de hond is weer gaan blaffen, maar dat kan hun niets meer schelen; ze brullen nóg een keer.

Door 't razen van de storm en het bassen van de hond horen ze niet, dat er voetstappen het pad afkomen langs de schuur; maar eensklaps zien ze langs het venster een gestalte voorbij gaan. 't Lijkt een vrouw! Ze horen de huisdeur open en dicht gaan. Dan wachten ze in spanning. Er is nu iemand die gemerkt heeft dat zij daar zitten . . .

„Zo Bertha, ben je daar weer?” zegt de boswachter, als hij zijn vrouw ziet binnenkomen. Zij slaat zich de sneeuw van de mantel en stampet haar schoenen schoon.

„Dag man. Zeg, wat is dat daar in de schuur? De hond gaat te keer, en ik hoorde schreeuwen; jongensstemmen lijken 't wel. Wat is dat nou?”

„Ja, daar zitten een paar jongens opgesloten, voor straf. Ze hebben een mooie jonge spar omgezaagd en wilden hem juist meenemen op de fiets toen ik hen snapte. Dat moet nou

maar 's uit zijn met die dieverij; ik heb ze een uurtje opgesloten . . ."

„'n Uur al? Maar man!"

„Of een beetje langer; wat maakt dat uit," broemt de boswachter. „Ze moeten het maar afleren! En ze kunnen het verder vertellen, hoe we optreden tegen die gappers . . . Dat helpt beter dan een proces-verbaal!"

„Maar nou moeten ze er toch maar uit hoor," meent de vrouw. „Wat waren het voor jongens?"

„Nou, 't zoontje van de dominee is er één van," lacht de man schamper.

„Gunst, wat gek! — Laat ze 's hier komen; ik zou toch wel 's willen weten, waarom . . ."

Dan gaat de boswachter met grote stappen naar de schuur. Joop en Ruurt horen hem komen; ze staan met de armen nog om elkaars schouders vlak bij de deur.

Het licht gaat op, de deur zwaait open — daar staat de grote boswachter! „Nou, kom d'r maar eens uit, jullie. Nee, hierheen! Eerst even naar de keuken; wij hebben nog een woordje met jullie te wisselen."

Hij drijft de jongens voor zich uit, de gang van 't huis in en naar de keuken. Joop en Ruurt knipperen tegen het heldere licht; ze zijn zo lang in het donker geweest.

In de keuken staat een grote, blonde vrouw; ze gaat op een stoel zitten en zegt: „Jongens! Kom eens hier; wat hebben jullie daar nou gedaan? Dat weet je toch wel, dat dat niet mag?"

Ze heeft een aardige stem; de jongens merken wel dat zij niet boos is. Ze knikken maar van ja, dat ze 't wel wisten . . .

„Nou, waarom ga je dan aan 't stelen? Je vader en moeder kunnen toch wel een kerstboom *kopen*, hè!"

Nu heft Joop zijn hoofd op en kijkt haar voluit aan.

„'t Was ook niet voor ons zelf," zegt hij flink. „Ze weten er thuis niets van!"

„Maar — voor wie ga je dan aan 't stelen? Je kunt er een bekeuring voor krijgen, wéét je dat wel?"

„We wouen . . . we weten een jongen, die is ziek, en ze zijn daar heel arm, en hij gaat gauw dood — Nou, en toen wouen wij een kerstboom voor hem versieren . . . Want 't is de laatste keer, en hij heeft nog nooit een kerstboom gehad . . .”

„Zo zo — en waar wou je die dan mee versieren?”

Nu is het Ruurt, die antwoord geeft, maar zoals gewoonlijk, al stotterende.

„W-w-we h-h-hebben geld in onze s-s-spaarpot! H-h-haast vijf gulden! D-d-daar kopen we van alles van, v-v-voor de boom!”

De boswachter en zijn vrouw kijken elkaar aan. Dan zegt de man met zijn barse stem: „En wie is dat dan wel, die jongen die gauw doodgaat?”

„Wiekie!” antwoorden de jongens tegelijk. „Wiekie Es-hoorn, hij woont aan de Winterdijk.” „Hij heeft t.b.c.”

„Zo zo; dus jullie wilden 't voor een zieke doen,” zegt de vrouw nadenkend. „Dat verandert de zaak toch wel wat, hè man?”

Maar de boswachter bromt: „Stelen is stelen. Het mag niet en het zal niet! Maar ik zal 't dit keer dan niet aan de politie doorgeven — allà. En nou moeten jullie naar huis. Vooruit, maak dat je weg komt! De fiets staat tegen de schuur.”

De jongens maken rechtsomkeert; in de haast vergeten ze zelfs te groeten. Zo snel ze kunnen hollen ze naar buiten, waar het stoeplicht nog brandt. Gauw de fiets gepakt — en er van door!

't Is niet zo ver naar de grote weg; gelukkig maar, want 't is hier aardedonker in het bos. De lantaarn geeft weinig licht, want van fietsen is geen sprake; het wegje is slecht, ze raken telkens in de wagensporen. Het gaat niet makkelijk in 't duister; ze kunnen haast geen hand voor ogen zien.

„Wat is 't hier donker,” klaagt Joop; „we kunnen nog wel in de greppel terecht komen.”

„Waren we maar vast op de grote weg, dan konden we weer fietsen — 't wordt zo laat!”

„Ja, ik ben bang dat ze boos zijn, thuis.”

„Nou, d'r zal wat voor ons op zitten!”

„Maar 't was ook echt gemeen om ons zo lang op te sluiten.”

„Hij geeft 't niet aan bij de politie.”

„Nee. — De vrouw was wel aardig.”

„Jô wat heb ik een honger! Ik rammel gewoonweg.”

Ze zijn eindelijk op de grintweg gekomen en stappen op de fiets, maar och lieve help! Ze zitten er nauwelijks op, of zo'n gierende windvlaag drukt hen met fiets en al van de weg af — ze komen in de berm terecht en moeten eerst weer 't midden van de weg opzoeken om 't nóg eens te proberen. Daar zitten ze weer; een paar tellen gaat het, Ruurt ligt haast op het stuur, zó moet hij trappen om de fiets voort te krijgen maar dan — daar is weer zo'n verraderlijke rukwind die hen wegblaast en tegen een boom aandrukt. Ze vallen allebei van de fiets; hè, wat is dat toch ellendig, je kunt niet tegen die storm in fietsen! Als ze 't de derde keer proberen, komen ze bijna in de sloot terecht. Nee, het is niets gedaan; ze zullen moeten lopen.

Elk aan een kant houden ze de fiets vast en tornen met gebogen ruggen tegen de wind in. Dat is geen lolletje!

Na vijf minuten blijven ze even staan om adem te scheppen.

„Dát kan nog lang duren voor we thuis zijn!” merkt Ruurt moedeloos op. „'t Is van hier nog haast wel een uur lopen.”

„O!” kreunt Joop, „en ik kàn haast niet meer! 'k Ben gewoon flauw van de honger . . .”

Geheel terneergeslagen vervolgen ze hun weg; af en toe dreunt het boven hen in de bomen zo luid, dat ze er bang van worden.

En nu begint het nog te sneeuwen ook! Het lijkt wel of er naalden in hun ogen prikken, en op hun huid; hun handen worden stijf en koud.

Dat is nu een sneeuwstorm, een „woedende sneeuwstorm, die de ogen verblindt”. Als je er van leest in de boeken is het mooi en spannend — maar om er in te zijn is vreselijk! En de wind wordt nog niets minder; ze moeten bijtijden blijven staan en zich schrap zetten om niet opzij geblazen te worden!

Opeens — daar horen ze wat: geraas van een motor. Er komt een auto of een vrachtwagen achter hen aan.

„Op zij, jô! Ze zitten zó boven op je. Ze zien niks, door die sneeuw, snap je.”

Helemaal naar 't kantje van de weg gaan ze nu. De auto komt de bocht om, het licht schijnt over de weg. Nu heeft-ie hen ingehaald. 't Is een truck. Kijk . . . nou gaat-ie stoppen, vlak naast hen! De jongens blijven stilstaan, met de fiets. Wil die chauffeur wat vragen, soms? 't Deurtje van de cabine gaat nu open — er springt een man uit. 't Is — — de *boswachter!*

„Kom hier, jongens!” roept hij tegen de storm in. „'k Zal de fiets er wel op gooien; dan kunnen jullie mee rijden, anders ben je nog lãng niet thuis!”

„O, graag, mijnheer!” roepen ze verwonderd. — Wat is die man nou ineens aardig! — Hij pakt hun fiets en tilt die achterop, en — wat zien ze daar? Ligt daar ook . . . hun kerstboom! . . . Wat gaat-ie daar nou mee doen? Maar ze hebben geen tijd om daar over na te denken, want de man laat hen in de cabine stappen. Daar kunnen ze net met hun tweeën naast hem zitten. Hij klapt het deurtje dicht en — rrrt — daar gaan ze. Goeie tijd! Dat gaat beter, zo! Ze kijken door de voorruit en zien de sneeuwvlokken in 't licht van de koplampen komen aan dansen. Wat warrelt dat! Hè, als ze toch dit hele eind hadden moeten lopen! . . . Joop zucht verlicht. Ruurt geeft hem een duwtje: „Fijn hè?”

De boswachter zit wat te grommen.

„Drommelse jongens zijn jullie. Verdienen 't niet om zo thuisgebracht te worden. 'k Moest nog met de truck naar het dorp, toen zei de vrouw dat ik jullie dan maar mee zou nemen . . . Ze is te goed . . . Veel te goed voor zulke gauw-dieven!”

Maar Joop en Ruurt horen aan de toon van zijn stem dat hij niet boos meer is.

„En dat boompje,” gaat de man voort, „nou, dat is er nu eenmaal uit . . . 't Is dat het voor een ziek kind is — ànders . . .!

Nou, ik heb 't dan maar meegenomen voor jullie; dan kun je dat stumperdje blij maken met Kerstmis. Nou, hoe vinden jullie dat?"

De jongens zeggen opgetogen: „Fijn mijnheer! Dank u wel!” Ze knijpen elkaar in de arm van pret.

De lichten van het dorp komen al in 't zicht; nog een paar minuten, dan zijn ze er.

„Waar zal ik je afzetten, met de boom?" vraagt de man nog.

„Bij zijn huis maar," zegt Ruurt. „Hij is het moest . . .”

De truck stopt voor de pastorie. De boswachter geeft een stoot op de claxon — dan stappen ze alle drie uit. Fiets en kerstboom worden afgeladen, en dan belt de man aan de voordeur. Joop wil achterom hollen, maar de boswachter beveelt: „Hier blijven!”

Daar staat Moeder al in de deuropening.

„O Joop — ben je daar! Eindelijk! En Ruurt ook. Gelukkig!”

„Mevrouw — hier breng ik u twee deugnieten,” zegt de boswachter. „Ze hebben een boom in de aanplant omgezaagd, nou — dat noem ik *stelen* hè. Maar omdat 't voor een goed doel was, zal ik er voor deze keer geen werk van maken. 'k Heb ze wèl voor straf een poos in de schuur opgesloten. Ze moeten weten wat mag en wat niet mag — vindt u ook niet?"

„Ja — o ja, zeker! Dank u wel hoor. Dat u ze nog thuis gebracht hebt! 't Is zo'n weer . . . we waren al ongerust.”

„Nou, da's dan niet meer nodig. Maar u geeft ze wel een rappement, hè? Dag mevrouw!” en de boswachter gaat weer naar zijn auto.

„Dag boswachter!” zeggen ze alle drie.

„Jongens, kom gauw binnen. 'k Zal meteen even je moeder bellen, Ruurt. Die wil de politie juist waarschuwen. O wat gelukkig dat jullie heelhuids thuis zijn!” Moeder gaat naar de telefoon.

De jongens brengen samen de sparreboom in de schuur.

Daarna rijdt Ruurt gauw op z'n fiets naar huis.

Joop wast zijn handen en komt in de kamer.

„Vertel toch 's, kind; wat is er allemaal gebeurd? Je hebt ons zo in angst laten zitten!” zegt Moeder verwijtend.

Joop valt op een stoel neer.

„Is er nog eten, Mam? Ik ben zo léég . . . Straks zal ik alles vertellen.”

Moe heeft de pan met stampot in de hooikist warm gehouden; 't is zuurkool met een speklap — heerlijk! Joop eet, zoals-ie nog nooit heeft gegeten!

De meisjes komen binnen.

„Ah — ben je d'r nou pas? Waar zat je toch?”

„In 't cachot,” zegt Joop met de mond vol.

„Je krijgt géén toetje, omdat je zo laat bent,” weten de meisjes te vertellen. „En 't was net zo lekker: chocoladepudding!”

Joop kijkt naar Moeder.

„Mag ik wèl nog van de zuurkool hebben?”

„Natuurlijk jongen,” stelt Moeder hem gerust, „eet jij maar, er is genoeg.”

Als Joop verzadigd is en gedankt heeft (ècht, met z'n hart, God gedankt heeft dat-ie weer thuis is en zulk lekker eten gehad heeft), moet hij alles vertellen. Moe vindt het wel heel erg, dat ze stiekem een boom zijn wezen stelen, en ze vermaant hem dat-ie zoiets nóóit weer mag doen.

„Ik zal wel uitkijken!” verklaart Joop. „Ik wil niet wéér bij die ellendige Cora worden opgesloten. Nou, als u 's wist . . . In het donker!”

Als Moeder hoort, hoe erg 't met Wiekie is, vindt ze het goed dat de jongens hem de kerstboom brengen en er wat voor kopen van hun spaargeld. Morgen kan dat mooi; dan is 't de laatste dag vóór Kerst.

„En nu naar bed,” beslist Moeder. En Joop sputtert niet eens tegen; hij is moe van de tocht in weer en wind.

„Maar mag ik nog wel even Ruurt opbellen? Ik wou graag weten . . .”

Dat mag, voor deze keer. Joop belt, en hoort van zijn vriendje dat z'n ouders eerst wel boos geweest zijn, maar nu vinden

ze het toch goed dat de boom morgen bij Wiek gebracht wordt, en door hen zelf versierd. Ze spreken af dat ze morgen om tien uur naar de winkel zullen gaan om van alles te kopen. „En nou moet ik naar bed. 'k Heb toch gegéten, jô!” „Ik ook,” zegt Ruurt, „wel te rusten hoor. Ik kruip er zo meteen ook in.” „Nou, màf ze dan!”

5

De boom versieren

„Nou hebben we — la's kijken — zestien kaarsjes en zestien houdertjes, en vier van die glanzende bollen, en drie klokken, en een hoop zilveren slingers . . .”

„En engelenhaar.”

„Ja — wat nou nog? Er is nog wat geld over.”

„Ik weet wat: een ster! We hebben nog geen ster boven in de boom.” Ze zoeken een mooie goudfonkelende ster uit. Goed zo! Dat zal een fijn boompje worden!

Als ze met hun doos vol spullen uit de winkel komen, hebben ze nog vijftig cent over.

„Daar kunnen we drie grote sinaasappels voor krijgen, jô! Die hangen we er ook in; en dan kan-ie ze later opeten.” Dat is een goed idee. Heel voldaan over hun inkopen komen ze thuis en laten aan Joops moeder alles zien wat ze voor de boom hebben aangeschaft. Prachtig, zoals dat zilver, rood en goud door elkaar ligt te schitteren in de doos!

Na 't eten gaan de jongens met hun buit op stap naar de Winterdijk. De boom wordt op de fiets gelegd, over stuur en zadel; de doos is achterop vast gebonden. Nu maar voorzichtig sturen, het valt niet mee. Ze houden de fiets aan beide kanten in evenwicht, en zo komen ze er toch, langzaam-aan.

Bij 't huisje van de Eshoorns lopen ze maar meteen op zij langs, naar de achterdeur. De voordeur mag niet open, dat tocht voor Wiekie.

... Ze houden de fiets in evenwicht ...

Ze kloppen aan en gaan naar binnen.

Het oude vrouwtje staat over een teil met sop gebogen; ze kijkt op en ziet de jongens.

„Hier zijn we — met een kerstboom,” zegt Joop.

„Voor Wiekie,” zegt Ruurt. „Mogen we hem hier versieren?”

Het vrouwtje heft de handen omhoog en slaat ze dan ineens van verbazing. „Hede — m'n — tijd! Wat nou toch! Met een boom zijn ze d'r! Met een kerstboom! Jonges, jonges toch — dat is mooi van jullie. Dat is goed. 't Arme kind is zo ziek — maar hier . . . hier zal-ie zo blij mee zijn!”

De jongens hebben de boom in 't achterhuis gebracht en tegen de muur overeind gezet.

„Héde-mijn-tijd!” verbaast het vrouwtje zich weer. „Wat een grote mooie boom. Maar — ze hebben hier geen kaarsen, of zulk spul . . .”

„Alles meegebracht, kijk maar!” En ze komen triomfantelijk met de doos aandragen.

Opnieuw slaat het vrouwtje de handen in elkaar, en buigt

dan haar kromme neus en spitse kin tot vlak boven de glinsterspullen. Joop knijpt Ruurt in z'n arm; hij moet zo lachen in zichzelf, want 't is net of ze zo'n grote, glanzende bol tussen haar neus en kin wil pakkén!

„Nou, zullen we de boom dan maar gaan optuigen? En dan naar Wiek toe brengen as-ie klaar is?” stelt Ruurt voor.

Ja, dat is goed gezegd, — maar waar zetten ze hem óp? Er zit geen kruisplankje aan, van onderen. Moeder heeft gezegd: een tonnetje of een emmer vol zand, daar kun je hem wel in óp zetten. Kunnen ze een emmer vol zand krijgen?

Maar het vrouwtje weet beter raad: er is een oude stoel, daar, in die hoek; in de houten zitting is een gat, — misschien gaat daar het stammetje in. Ze proberen het eens; ja hoor, 't gaat prachtig! Eén tak moet wat door de stoelleuning gewurmd worden, maar dan staat hij — als een huis. En meteen een beetje hoog; dat is prachtig zo.

Nu aan 't versieren. Of — zouden ze dat toch maar binnen doen, bij Wiekie? Hij ligt daar zo alleen.

De buurvrouw zal eens even zien of hij slaapt. Voorzichtig opent ze de deur en kijkt ze om het hoekje; nee, hij slaapt niet. Grote, glanzende ogen kijken haar aan vanuit het magere gezichtje.

„De jonges zijn hier weer, manneke, en hoor 's! Ze hebben een kerstboom voor jou meegebracht, fijn hè? Die gaan ze nou versieren. Zullen ze dat maar niet doen, in de keuken? Of ben je te moe?”

Het arme ventje weet niet wat hij hoort; een kerstboom? Voor hem? Hij wil zich oprichten in z'n opwinding, maar dat is nu weer niet goed, daar moet-ie van hoesten.

De jongens komen al aandragen met hun stoel-met-boom-er-op, en plaatsén hem zó dat Wiekie er gemakkelijk naar kan kijken terwijl hij ligt.

„Ha Wiek! Een kerstboom! Zie je wel?”

„Ach — wat 'n fijne! Wat groot!” klinkt het hese stemmetje heel verrukt. „Waar heb je die vandaan?”

„Uit 't bos! Gepikt! Moet je horen . . . En ze vertellen hun

avontuur. Wiekie luistert er naar met schitterende ogen . . . „Nou, en omdat 't voor jóu was mochten we hem toch hebben. En daar is-ie dan. Fijn hè?”

Nu gaan ze aan 't versieren. De oude vrouw komt af en toe ook kijken en zegt telkens tegen Wiek dat hij moet blijven liggen en zich niet druk maken. Alleen maar *kijken*, zegt ze. Nu, daar komt het toch op neer, want Wiek is veel te zwak om op te zitten of aanwijzingen te geven. Maar Joop en Ruurt kunnen het ook wel af. Eerst klemmen ze de kaarsenhouders aan de takken vast, hoog en laag, en zetten er daarna de kaarsjes in. Dan komen de slingers, de klokken en de gekleurde ballen. Af en toe klinkt er een verrukte uitroep van uit het bed; wat vindt Wiekie het prachtig! De vriendjes hebben er echt plezier in.

Voor de grote sinaasappels is er geen plaats meer aan de boom, dus krijgt Wiek ze zó. Hij is er blij mee, want hij heeft vaak dorst. Voordat de jongens weggaan geeft hij hun een hand en bedankt ze voor alles wat ze voor hem gedaan hebben.

„En komen jullie morgen kijken, als hij brandt?”

Dat spreken ze af; ze zullen komen om vier uur, als 't schemer wordt en Wiek zijn slaapje gedaan heeft. „Dan mogen wij hem ook mee aansteken hè?”

Natuurlijk! Wiekie vindt alles goed; hij is toch zo gelukkig met zijn feestelijke boom.

De jongens vertrekken weer door 't achterhuis. Daar fluistert het oude vrouwtje hen toe:

„Ik ben zo blij; 't is zo'n mooie afleiding voor hem. Hij weet nou dat-ie niet beter wordt . . . En vanmorgen . . . vanmorgen heeft-ie zo gehuild!” Ze krijgt tranen in de ogen, en haar mond beeft. Al de vele rimpeltjes in haar gezicht trekken en trillen.

„Gehuild — waarom?” vraagt Joop. „Had-ie zo'n pijn?”

„Nee . . . maar . . . omdat . . . Hij is bang om te sterven natuurlijk. Och, dat kind! Dat àrme kind!” — en dan schudt ze haar oude hoofdje en de tranen rollen langs haar wangen. De jongens gaan stil weg. Ze lopen langs de dijk zonder te

praten. Wiekie — die gaat sterven . . . en daar zo bang voor is! Wat erg is dat. Nou, zij zouden ook heel bang zijn, hoor! Niemand wil graag dood . . .

„Mijn oma is ook gestorven,” peinst Joop hardop, „maar die was helemaal niet bang; die wou wel graag!”

„Nou ja, een oud mens!” meent Ruurt. „Daar is 't misschien niet zo erg voor.”

„Nee, daar niet om, maar ze wou zo graag naar de hemel. Ze verlangde zo naar God,” zegt Joop een beetje verlegen. Dan zwijgen ze weer. Allebei hebben ze erg medelijden met die arme Wiek. O, als je zelf toch 's zo ziek op bed lag, en de Dood kwam dichterbij en dichterbij . . .

Die avond vertelt Joop aan zijn vader over Lowieke, die zo gehuild heeft omdat-ie bang is om te sterven. Vader en Moeder kijken elkaar aan.

„Ik moest er maar even heen gaan,” zegt Vader.

„Vanavond nog? Heb je daar tijd voor, man?”

„Het moet maar; je weet niet hoe ver 't met hem is. Als 't werkelijk zo ernstig is . . . en hij zou de nacht niet doorkomen.”

En Vader trekt zijn jas aan om naar zieke Wiekie toe te gaan. Als hij er binnenkomt zit 't oude vrouwtje bij de jongen; de vader is naar de dokter om een hoestdrank.

Lowieke heeft een hoogrood blosje op zijn ingevallen wangen; hij is verlegen maar toch ook wel blij als dominee van Etten naast zijn bed komt zitten en zijn handje vat.

„En hoe gaat 't met jou, m'n jongen?”

Het schorre stemmetje zegt oudergewoonte: „Goed, dominee.” Maar achter het hoofdeinde van het bed staat de oude buurvrouw en schudt heftig met haar hoofd van: néé! niet goed!

Dan praten ze samen; de dominee vraagt of hij veel pijn heeft, en of hij nog vaak hoesten moet. Ja, dat doet Wiekie veel; vannacht is er nog bloed gekomen toen hij hoestte.

Of hij toen erg benauwd was, vraagt de dominee, en hij houdt het kleine, klamme handje vast.

Ja, erg benauwd, en ook . . . bang!

Nu is het grote woord er uit. Bang is hij, telkens als hij bloed opgeeft. Want — als-ie dan 's dood gaat!

De dominee is even stil. Dan zegt hij:

„We vieren morgen Kerstfeest. Weet jij wel, waar we dan aan denken?”

„Dat Jezus op aarde gekomen is,” zegt Lowieke zacht.

„Ja hoor, dat weet je goed. Als een klein kindje is Hij in een stal geboren, hè. En weet je ook, wie Jezus eigenlijk was?”

„De zoon van God,” zegt de zieke jongen zonder aarzelen.

„Dat weet je dus, m'n jongen. En je hebt zeker óók wel goed onthouden, waarom Hij op de wereld is gekomen? Om zondaren zalig te maken, hè. Zondaars, dat zijn we allemaal, ik ook — en jij ook. Maar Jezus heeft voor onze zonden geleden, en ze *weggedragen*. Zo staat het in de Bijbel. En daarom mogen wij nu weer bij God in de hemel komen. Alle mensen en alle kinderen die de Here Jezus liefhebben, die komen in de hemel! Is dat niet heerlijk?”

Het zieke ventje knikt maar eens; hij heeft heel goed geluisterd. Dominee vertelt het net zoals de meester op school.

„Je mag aan de Here Jezus vragen of Hij je zonden vergeven wil; en dan kun je daar gerust op zijn, want dat dóet Hij ook! Hij houdt zo veel van jou; Hij wil je naar de hemel brengen. Dat geloof je toch wel?”

Weer knikt de zieke, met schitterende ogen.

„Nou dan — als je weer zo hoesten moet en zo benauwd bent, dan moet je er maar aan denken, dat je naar de hemel mag gaan, wanneer je sterft . . . en dan niet bang zijn!”

„Ja maar,” fluistert Wiekie, en zijn handje knijpt angstig in de grote mannenhand — „ik moet . . . zo alléén gaan — en hoe zou 't daar zijn . . . ik ben bang in 't donker . . . Is 't donker, als je dood bent?”

Dominee van Etten strijkt met zijn vrije hand kalmerend over 't hete voorhoofd van de zieke. Zijn hand is koel, en 't doet de jongen goed.

„Nu moet je eens luisteren,” zegt hij dan langzaam en

duidelijk. „Ik vertel je eerst een klein verhaaltje — dan begrijp je beter wat ik bedoel. — Er waren eens twee kuikentjes, die nog in de eieren zaten. Ze hadden genoeg te eten en voelden zich heel veilig in de witte eierschaal rondom hen heen. Maar eindelijk werd het tijd dat ze uit de eieren te voorschijn zouden komen, en — daar zagen ze vreselijk tegen op.

„Als ik nog groter wordt, dan breekt mijn eierschaal,” zei het ene kuikentje, „en o, wat zal er dan gebeuren?”

„Ja, dat weet ik ook niet,” zei het andere. „Ik bleef ook liever in de schaal.”

„Hoe zou 't daar buiten zijn?” vroeg het eerste weer; „heel koud misschien, en heel erg donker!”

„Ja, en misschien staan er wel vreselijke beesten om ons op te eten . . .”

„O ja . . . ik ben bang!” huilde het eerste weer; „ik wil in de eierschaal blijven!”

En het tweede kuikentje was al net zo bang, en huilde even hard. Ze voelden zich zo veilig en bekend in hun omhulsel. Maar — toen het tijd was, brak toch evengoed de eierschaal open, en — de bange kuikentjes stapten naar buiten. Daar zagen ze: de mooie zon, en 't groene gras vol bloemen; en inplaats van een lelijk beest dat ze op wou eten . . . stond daar de lieve klokken, hun moeder, en nam ze bij zich onder haar zachte, warme veren. Wat waren toen die kleine kuikens blij! „'t Is hier veel heerlijker dan we ooit konden denken,” zeiden ze; „we zijn helemaal voor niks zo bang geweest!”

De dominee hield even op; 't verhaal was uit. Toen zei hij: „Begrijp je nu, m'n jongen, wat dit verhaal wil zeggen? Wij mensen zijn, net als die kuikentjes, bang voor het onbekende; voor de grote overgang. Ons lichaam, dat is de eierschaal, de ziel is angstig om het te verlaten. Maar als het zo ver is; en we kunnen ons lichaam uit, . . . o, wat een verrassing! Dat hadden we ons niet voor kunnen stellen, net zo min als de kuikentjes. Er staat in de Bijbel dat geen oog het heeft gezien en geen oor heeft het gehoord, en dat niemand het heeft

kunnen *bedenken*, zó iets heerlijk als de Here Jezus bereidt voor hen die Hem liefhebben. En — jij hébt de Here Jezus toch lief, niet Wiekie?"

„Ja, meester, — nou!" fluistert het kind hees. Hij merkt niet eens dat hij „meester" zegt.

„Dan is het goed. En dan ben jij een *gelukkige* jongen . . . al lijkt het soms niet zo. Maar de Heiland liefhebben, en bij Hem in de Hemel komen, dàt is het echte geluk, m'n kind!" Er is een grote rust over Wiekie gekomen; hij ligt nu heel stil en ontspannen, met de ogen gesloten. Zelfs de oude buurvrouw ziet dat er een verandering is gekomen.

De dominee doet nog een kort gebed; dan gaat hij heen.

Het oude vrouwtje laat de dominee uit, door de achterdeur. Ze steekt een knokig handje uit: „Dank U wel, dominee. 't Is goed dat Uwes gekomen is . . . het kind heb nou rust, ik zien 't."

6

Zijn mooiste Kerstfeest

Om negen uur die avond is er een kerstspel in de kerk. Joop mag er ook heen want zijn zusjes spelen er in mee; zij zijn bij de engelen. Wat is dat prachtig, als de voorste, grote engel aan de herders de boodschap brengt dat Jezus is geboren. De kleine engelen staan in een halve cirkel achter haar geschaard; zij zijn in lange witte kleedjes, met een zilveren band om 't voorhoofd; een witte gazen sluier is zó bevestigd dat als ze de armen opheffen, het op een paar doorschijnende vleugels lijkt. Zo staan ze daar en zingen, als de eerste engel is uitgesproken, het Ere zij God, op een heel mooie wijs. O, wat vindt Joop dat prachtig! Zijn ogen stralen. Als 't uit is, laat hij een diepe zucht horen. „Moeder, — wat jammer dat Wiekie dat niet zien kan, hè?"

Terwijl het kerstspel verder gaat, denkt Joop er over na

en maakt een plan. Zou het niet kunnen dat de meisjes dit-zelfde morgen ook weer komen zingen — bij Wiek thuis? Met diezelfde mooie engelenkleedjes aan; en dan rondom de brandende kerstboom geschaard. Dan zou Wiekie toch nog een stuk van het spel kunnen zien!

Hij fluistert er tegen Moeder over; die vindt het wel een mooi plan. „Zal ik straks naar de meisjes toe gaan om het te vragen, Mam?”

„Nee, dat zal ik wel doen. Jullie zijn om vier uur bij Lowieke, hè, om de kerstboom aan te steken. Als de meisjes dan een kwartiertje later komen, wanneer de kerstboom brandt; en dan even zingen. Dan heeft Wiek er ook wat van meegemaakt.” Joop vindt het fijn dat Moeder er voor zorgen zal. Als de meisjes het nu maar willen doen!

Hij wacht bij de uitgang van de kerk in spanning op z'n moeder. Daar is ze! Ja hoor, de meisjes zullen komen, tenminste . . . als 't niet regent! Want ze zullen zich thuis al moeten kleden er voor, en dan met de lange witte jurken over straat. Die komen 'n heel eind onder de mantel vandaan; dat staat wel raar, maar ze gaan allemaal samen.

Nou, dat is mooi, vindt Joop. Wat zal Wiek opkijken! Dit wordt echt een verrassing.

Als 't dan vier uur is, op die eerste kerstdag, zijn Joop en Ruurt bij 't huisje van hun zieke vriendje. Op de drempel van de woonkeuken wenkt het oude vrouwtje hun toe van: „Kom maar —” en ze legt tegelijkertijd een vinger op de lippen. „Niet spreken,” betekent dat.

Ze komen op hun tenen het vertrek binnen. Lowieke ligt doodstil in bed met de ogen dicht. „Hij slaapt een beetje,” fluistert het vrouwtje. „Maar je kunt al vast de kaarsen aansteken.”

Naast het bed van de zieke zit een man, voorovergebogen, met de handen tussen de knieën. Het is Lowieke's vader, begrijpen ze. De man kijkt op en knikt hen toe. Hij ziet er wel verdrietig uit, vinden de jongens; maar 't is ook erg, als je enig kind zo ziek is!

De geur van het frisse sparregroen vervult het vertrek; Joop en Ruurt kijken met tevredenheid naar de mooi versierde boom — hun werk! Ze zullen nu maar vast de kaarsen aan gaan steken; als Wiekie dan straks wakker wordt, kijkt hij meteen in de lichtjes!

Behoedzaam, op hun tenen, lopen zij naar de boom en gaan beginnen. Wat goed dat Ruurt vaders aansteker mocht hebben; nu hoeven zij geen lucifers af te strijken.

Om beurten steken ze twee kaarsjes aan, het gaat zo fijn. Een enkele staat wat scheef; die zetten ze rechtop, of als dat niet lukt, geven ze hem een ander plaatsje.

Een voor een gaan de kaarsjes branden met mooie, stille vlammen. Joop kijkt eens naar het bed. Wiek slaapt nog. De vader zit toe te zien hoe de jongens bij de boom bezig zijn; z'n gezicht staat nu wat minder verdrietig.

Als alle kaarsen branden, gaan Joop en Ruurt een eindje van de boom af staan om hun werk te keuren. 't Is prachtig! Wat blinken die gekleurde ballen tussen het groen. En zie die ster daar bovenin eens fonkelen! Het engelenhaar dat van de takken neerhangt schittert als zilver in het goudige kaarslicht. „Mooi hè?” fluisteren ze tegen het oude vrouwtje dat net binnenkomt. „En . . . o ja, straks komen er nog meisjes, om te zingen!”

„Wat zeg je daar? Komen er meisjes? Wat is dat nou . . .?” Ze begrijpt er niets van.

„Ja, 't zijn de engelen uit het kerstspel,” fluistert Joop. „Ze komen voor Wiekie zingen en daarna gaan ze direct weer weg.”

Wel, wel, het oude vrouwtje weet niet wat ze hoort. De jongens hebben zich al zo ingespannen om 't voor Wiekie tot een feest te maken; en komen er nu nog meisjes zingen ook? Enfin — ze zal maar rustig afwachten wat er gebeuren gaat. Ze kijken eens naar Wiek; die slaapt nog steeds; hij is zo afgemat van het lange hoesten. Wat ziet hij bleek en uitgeleerd. De vader bij het bed kijkt naar de boom.

„Daar hoort een kerstlied bij,” mijmert de man, en denkt aan

vroeger, lang geleden, toen hij als kind ook bij de kerstboom zong, op zondagsschool. Maar zingen — hier . . . nú? Wie zou er kunnen zingen?! Hij kan 't niet meer; en al kende hij de liederen — 't zou hem in de keel blijven steken, hier bij zijn zieke kind . . .

De man heeft niet gehoord wat Joop daarstraks het oude vrouwtje influisterde. Maar hoor — daar klinken buiten heel veel voetstapjes, ze komen langs het raam. De jongens sluipen de keuken uit, naar de achterdeur, om de meisjes binnen te laten.

„Je moet heel stil doen, want hij slaapt nu nog. Gaan jullie je maar vast opstellen bij de boom, héél zachtjes. Misschien wordt hij dan pas wakker als jullie zingen. Wat zal hij kijken!”

In de bijkeuken doen de meisjes hun manteltjes en dassen af en hangen die over de stoelen. Dan gaan ze in optocht naar de keuken, de grootste engel voorop. De man en het oude vrouwtje weten niet wat ze zien: al die in 't wit geklede engeltjes met zilveren hoofdband en gazen vleugels — wat allerliefst lijkt dat, in het zachte licht van de kaarsen!

Het oudste meisje wijst hun, hoe ze moeten gaan staan; het gaat heel rustig en ordelijk, want ze doen zo zachtjes mogelijk, om Wiekie niet wakker te maken.

Joop en Ruurt kijken vol aandacht toe; ze zitten op twee stoelen bij de muur. Wiek's vader en het oude vrouwtje zien stom-verwonderd naar de rij snoezige engeltjes die klaar staan om met zingen te beginnen. Dan heft de grootste engel haar gevleugelde armen op, en daar klinkt 't zacht en lieflijk door de kale keuken:

*Engelkens door 't luchtruim zweeven,
Zingen zo blij en wonderzacht
Van de Heer van dood en leven
Die er vrede op aarde bracht.
Gloria, gloria! In excelsis Deo!*

Lowieke heeft van al de voorbereidingen niets gemerkt; hij heeft geslapen en — gedroomd. Hij droomt zo vaak, en dikwijls heel benauwd. Er is één droom die steeds terugkeert, soms wel een beetje anders, maar toch altijd is dat grote, donkere beest er bij, en dat kleine nauwe deurtje waar Wiek door moet.

Nu ook weer. Hij ligt onder een boom. Het is de linde op het schoolplein, waar hij zo dikwijls onder heeft gespeeld. Maar nu zijn er naalden inplaats van bladeren aan, dat staat heel vreemd. Hij kijkt naar de boom, en ziet tussen de takken iets bewegen . . . o! daar komt dat grote harige beest weer aan, met die lange kromme armen. Het beest komt op hem af, het laat zich van tak op tak naar beneden vallen, en Wiek weet dat het straks op zijn borst wil gaan zitten; dat is altijd zo, en dan krijgt hij 't zo benauwd!

Hij wil weg voordat het beest beneden is, en richt zich op, maar lopen kan hij niet — o, hij moet kruipen. Wat gaat dat langzaam, hij komt haast niet vooruit. En 't beest is achter hem! Nu ziet hij het poortje weer dat veel te klein is en waar hij toch door moet. Hij durft niet, en hij moet toch, want het beest zit achter hem aan. Hij wringt zijn hoofd en schouders er al door, maar dan — dan voelt hij het beest al op zich vallen . . . Hij is doodsbang en wringt heen en weer om er onder uit te komen — en dan . . .

Dan gaan Wiekie's ogen een klein beetje open — hij wordt langzaam wakker. Nog te suf om goed te kijken, sluit hij z'n ogen weer en draait het hoofd op zij. Maar — — wat is dat? Daar klinkt een licht en lieflijk zingen om hem heen — wat is er toch? Hij luistert . . . hoor, wat mooi!

*Engelkens door 't luchtruim zweven,
Zingen zo blij, zo wonder zacht . . .*

Wiek blijft doodstil liggen, bang om te kijken of een beweging te maken, want dit — dit is zo mooi, zo heerlijk! Het bestaat natuurlijk niet, dit zachte zingen — hij dróómt het maar!

Hij zal zich niet verroeren, anders wordt hij licht wakker; 't is veel te fijn om naar dit prachtige te liggen luisteren!

*Zingen zo blij en wonderklare
Van 't zoete Kindje, rein en teer . . .*

Het is Kerstfeest! weet hij opeens weer. Dit is een kerstlied. Maar — waar is hij dan? Wie zingen dit zo mooi? Hij hoort het toch zo duidelijk; is het dan wel een droom? Zal hij — toch maar 's *kijken*?

Dan doet Lowieke langzaam zijn ogen open; en wat hij ziet brengt hem in sprakeloze verbazing. Er zijn lichten, veel vlammetjes die stil en goudig staan te branden, en daar naast . . . Maar, dat zijn *engelen*! O, wat zijn ze mooi, en wit! Kijk, nu gaat er één naar voren en zegt met een lieve, heldere stem:

„Vreest niet, want ziet, ik verkondig u grote blijdschap, die al den volke wezen zal, namelijk: dat u heden geboren is Christus de Zaligmaker, in de stad Davids. En dit zal u het teken zijn: gij zult het Kindeke vinden, in doeken gewonden, en liggende in de kribbe!”

De engel zwijgt en treedt terug, en hoor, daar klinkt opeens uit al die engelenmonden „Ere zij God”, zo hoog en fijn, en „Vrede op aarde”, zo blij en teer als het nog nooit werd gezongen . . . Dan gaan Wiekie's ogen stralend van de een naar de ander. Nu weet hij het ineens: hij is in de hemel! Ja, ja . . . hij was toch ziek, héél ziek. Maar nu voelt hij geen pijn en geen benauwdheid meer. En de engelen zingen zo blij, en 't licht straalt zo heerlijk. Dit moet de hemel zijn!

Als het lied uit is ligt de jongen daar met een gelukkig gezicht en laat een zucht van verwondering en blijdschap horen. „Ben ik nou . . . in de hemel?” vraagt hij zacht, maar ze hebben het toch allemaal gehoord.

Dan buigt de vader zich over het bed en pakt Lowieke's hand. „Nog niet, m'n jongen,” zegt hij ontroerd, „je bent nog hier bij ons.”

„O — maar die engelen dan?” vraagt 't kind met ogen vol verbazing.

„Dat zijn de engeltjes uit het kerstspel, manneke; die kwamen voor jou zingen.”

„'t Was zo móóí!” fluistert Wiek. „Zou het in de hemel ook zo zijn?”

„Ja, m'n kind, net zo; maar dan nog veel mooier!”

„Laten ze . . . nóg 's wat . . . zingen?” smeekt de zieke. Dat doen de meisjes graag. Er wordt gezongen: „Eeuwen geleden” en „Heerlijk klonk het lied der eng'len”. Als ze tot slot „Stille nacht, Heilige nacht” aanheffen, zingt of neuriet iedereen mee; het oude vrouwtje zit met tranen in de ogen, en Wieks vader zingt het werkelijk ook zachtjes mee.

De zieke jongen ligt met een verheerlijkt gezicht te luisteren, en de regels:

*Ook voor mij hebt G' U rijkdom ontzegd,
Werd Ge in stro en in doeken gelegd,
Leer me U danken daarvoor —*

die fluistert Wiekie mee, met de ogen dicht.

Daarna maken de engeltjes aanstalten om heen te gaan. Ze mogen niet langer blijven. Wiek probeert zich op te richten; z'n vader steunt hem een beetje, en zo kan de jongen de kinderen nog even zien en bedanken.

„Dank je wel . . . dat jullie gekomen zijn . . . Zó'n mooi Kerstfeest . . . heb ik nog nooit gehad!”

Daar zijn de engeltjes wel wat verlegen van; stilletjes verlaten zij de keuken, maar Wiek's vader gaat hen achterna om nog eens te zeggen hoe blij hij is dat ze dit voor zijn jongen hebben gedaan.

Ruurt en Joop zijn intussen opgestaan en willen nu ook vertrekken.

„Dag Wiek! De kaarsen kunnen morgen ook nog branden, hoor! Ze zijn nog lang niet op.”

„Dag jongens,” fluistert Wiekie; „het was zó fijn . . . Ik dank jullie wel, hoor . . . Ik weet nou een beetje . . . hoe 't in de hemel is . . .”

Dan legt de zieke jongen 't hoofd weer neer, en met een vredige glimlach op 't gezicht slaapt hij heel rustig in.